

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Fødevarestyrelsen Kemi og Fødevarekvalitet/3.1/2.1

Sagsnr.: 2011-20-221-01010

Den 17. februar 2012

FVM 014

GRUNDNOTAT TIL FOLKETINGETS EUROPAUDVALG

om ændring af forordning (EF) nr. 1881/2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer, for så vidt angår ochratoksin A, ikke-dioxinlignende PCB'er og melamin (komité sag)

KOM-dokument foreligger ikke.

Resumé

Kommissionen har fremsat forslag om fastsættelse af specifikke grænseværdier for ochratoksin A i hvedegluten, ochratoksin A i paprika, fastsættelse af en overgangsbestemmelse relateret til grænseværdier for ikke-dioxinlignede PCB'er i fødevarer, samt implementering af eksisterende Codex-grænseværdier på EU-niveau for melamin i fødevarer. Forslaget vurderes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark. Regeringen kan støtte forslaget, idet man fra dansk side vil arbejde for, at overgangsordningen for ochratoksin A i paprika begrænses mest muligt.

Baggrund

Kommissionen har fremsat forslag til ændring af Kommissionens forordning (EF) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer i fødevarer (kontaminantforordningen).

Forslaget er fremsat med hjemmel i Rådets forordning (EØF) nr. 315/93 af 8. februar 1993 om fællesskabsprocedurer for forurenende stoffer i levnedsmidler, særligt artikel 2, stk. 3.

Forslaget behandles i en forskriftkomitéprocedure med kontrol i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH). Hvis der er kvalificeret flertal for forslaget, forelægger Kommissionen forslaget for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 3 måneder. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen. Opnås der ikke kvalificeret flertal i Den Stående Komité for Fødevarekæden og Dyresundhed (SCoFCAH), forelægger Kommissionen sagen for Rådet og Europa-Parlamentet, der udtaler sig med henholdsvis kvalificeret og absolut flertal inden for 2 mæ-

der. Kommissionen vedtager forslaget, såfremt Rådet og Europa-Parlamentet tilslutter sig forslaget eller ikke har udtalt sig inden for tidsfristen.

Forslaget forventes sat til afstemning i den Stående Komité for Fødevarerkæden og Dyresundhed (SCoFCAH) den 27. februar 2012.

Nærhedsprincippet

Der er tale om gennemførelsesforanstaltninger til en allerede vedtaget retsakt. Det er derfor regeringens vurdering, at det følger heraf, at forslaget er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

Formål og indhold

Forslaget omfatter en række ændringer til den gældende kontaminantforordning. Forslaget medfører, at:

- Hvedegluten undtages fra den nugældende grænseværdi for ochratoksin A på 3 ppb (mikrogram/kg) og får egen grænseværdi på 8 ppb. Denne grænseværdi gælder kun for hvedegluten, som ikke sælges direkte til forbrugerne.
- Grænseværdien for ochratoksin A i krydderier er fastlagt på 30 ppb, men vil ifølge den gældende forordning blive nedsat til 15 ppb fra 1. juli 2012. Nedsættelsen foreslås udskudt for paprika til 1. januar 2015, men bibeholdes for øvrige krydderier.
- Der fastsættes grænseværdier for melamin i fødevarer. I øjeblikket er der ikke fastsat generelle grænseværdier i EU for melamin i fødevarer. Der er udelukkende fastsat grænseværdier for melamin i fødevarer fra Kina, som fastsat i EU's importrestriktioner for produkter fra Kina.
- Der fastsættes en overgangsperiode for ikke-dioxinlignende PCB'er for produkter, som er markedsført inden de nye lavere grænseværdier trådte i kraft den 1. januar 2012, som fastlagt i Kommissionens forordning 1259/2011 vedrørende grænseværdier for dioxiner, dioxinlignende PCB'er og ikke-dioxinlignende PCB'er i fødevarer.

Hvedegluten

Ochratoksin A er et mykotoksin (svampegiftstof), som dannes af skimmelsvampe i blandt andet korn. Der er i EU grænseværdier for ochratoksin A blandt andet i korn og kornprodukter. I dag vil et produkt som hvedegluten skulle overholde grænseværdien på 3 ppb (mikrogram/kg), som gælder for "alle produkter fremstillet på basis af uforarbejdet korn, herunder forarbejdede kornprodukter og korn bestemt til direkte konsum". Grænseværdien for uforarbejdet korn er på 5 ppb, mens der gælder en lavere grænseværdi for forarbejdede fødevarer baseret på cerealier og babymad til spædbørn og småbørn på 0,5 ppb.

Baggrunden for forhøjelse af grænseværdien for hvedegluten er, at den nuværende fastsatte grænseværdi ikke længere vurderes at være mulig at overholde, på trods af efterlevelse af kriterierne god landbrugsmæssig praksis (GAP). Derfor foreslår Kommissionen at fastsætte

maksimalgrænseværdien på det niveau, der kan opnås med brug af god landbrugsmæssig praksis (GAP), hvorfor der foreslås fastsat en grænseværdi på 8 ppb.

Hvedegluten er en fraktion af kornet, som primært består af proteiner. Gluten vil typisk anvendes i koncentrationer på 0,5-2 % i normalt bagværk, men med muligt indhold på op til 10 %.

Krydderier

EU har grænseværdier for ochratoksin A i fem forskellige krydderier: paprika, peber, muskatnød, ingefær og gurkemeje. Grænseværdien er på 30 ppb (mikrogram/kg) indtil den 1. juli 2012, hvorefter grænseværdien sænkes til 15 ppb. Baggrunden for denne justering er, at indholdet af ochratoksin A afhænger af god landbrugsmæssig praksis (GAP), herunder forhold under tørring og lagring. Grænseværdierne fastsættes derved på det lavest mulige niveau ved hjælp af god landbrugsmæssig praksis (GAP). Grænseværdierne sættes derved ikke ned på baggrund af sundhedsmæssige betænkeligheder ved den nuværende grænseværdi. For paprika har det vist sig at blive vanskeligt med overholdelse af den lavere grænseværdi på 15 ppb allerede fra juli 2012 – særligt i produkter fra en række tredjelande. Paprika produceret i EU kan godt overholde grænseværdien på 15 ppb. Kommissionen har vurderet, at det vil være uproportionalt at gennemtvinge tilpasningerne overfor tredjelande pr. 1. juli 2012. Kommissionen har derfor foreslået en udsættelse på 2 ½ år af reduktionen af grænseværdien for paprika indtil 1. januar 2015. For de øvrige krydderier vil grænseværdiændringen fortsat gælde fra 1. juli 2012. Overgangsordningen giver tid til implementering af god landbrugsmæssig praksis (GAP) til reduktion af dannelse af ochratoksin A i paprika.

Melamin

Melamin kan findes i fødevarer på grund af afsmitning fra fødevarekontaktmaterialer, eller fordi der er tilsat melamin for at simulere et højere proteinindhold i fødevarer. EU har vedtaget en migrationsgrænse for melamin fra fødevarekontaktmaterialer, men har ingen generelle grænseværdier for melamin i fødevarer. Der findes dog en grænseværdi, der specifikt er relateret til fødevarer fra Kina. Denne grænseværdi blev etableret som en importrestriktion i forbindelse med ”melaminskandalen” i Kina i 2008. Codex Alimentarius under FN har fastsat grænseværdier for melamin i fødevarer og foder. Formålet med nærværende forslag er at implementerer disse Codex Alimentarius-grænseværdier på EU-niveau. Grænseværdierne svarer til dem, EU allerede anvender i forbindelse med import fra Kina. De foreslåede grænseværdier betyder derfor, at alle fødevarer, uanset geografisk oprindelse, vil skulle overholde samme grænseværdier.

Ikke-dioxinlignende PCB

Forordning 1259/2011 fastsætter grænseværdier for ikke-dioxinlignende PCB som var gældende fra 1. januar 2012. I forordning 1259/2011 blev der fejlagtigt ikke taget højde for en overgangsbestemmelse for de fødevarer, som er lovligt markedsført inden 1. januar 2012. Dette forslag fastsætter en sådan overgangsbestemmelse.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vil få forelagt forslaget som led i forskriftskomite'proceduren med kontrol.

Gældende dansk ret

Forslaget vedrører ændring af forordning (EU) nr. 1881/2006 af 19. december 2006 om fastsættelse af grænseværdier for bestemte forurenende stoffer. Ændringen vil være direkte gældende i Danmark, og forventes ikke at medføre andre ændringer af lovgivningen.

Konsekvenser

Forslaget har ikke statsfinansielle eller administrative konsekvenser. Forslaget vurderes heller ikke at have samfundsøkonomiske eller erhvervsmæssige konsekvenser.

DTU Fødevareinstituttet har vurderet, at den foreslåede forhøjelse af grænseværdien for ochratoksin A i gluten fra 3 til 8 ppb (mikrogram/kg) ikke vil være sundhedsmæssigt betænkelig.

Ligeledes vurderer Fødevarestyrelsen, at overgangsordningen for Ochratoksin A i paprika, hvor grænseværdien fastholdes på den nuværende i yderligere 2 ½ år, ikke er sundhedsmæssigt betænkelig.

Med implementeringen af Codex Alimentarius-grænseværdierne for melamin på EU-niveau, vil alle fødevarer skulle overholde samme grænseværdier. Fødevarestyrelsen har støttet de foreslåede grænseværdiers fastsættelse i regi af Codex Alimentarius og vurderer, at de foreslåede grænseværdier er sundhedsmæssigt acceptable og vil bidrage til kontrollen mod svindel med at tilsætte melamin til fødevarer.

Forslaget vurderes på den baggrund ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Høring

Forslaget har været i høring på høringsportalen. Der er indkommet følgende bemærkninger:

Bryggeriforeningen har ingen bemærkninger til forslaget.

Regeringens foreløbige generelle holdning

Regeringen støtter generelt forslag, som har til formål at harmonisere og fastsætte grænseværdier for kemiske forureninger i fødevarer i EU med henblik på at øge beskyttelsesniveauet indenfor visse områder.

Regeringen hilser særligt velkommen, at der fastsættes generelle grænseværdier for melamin i fødevarer.

Regeringen vil arbejde for, at overgangsordningen for ochratoksin A i paprika begrænses mest muligt.

Forslaget vurderes at være sundhedsmæssigt acceptabelt og vurderes ikke at påvirke beskyttelsesniveauet i Danmark.

Regeringen kan på den baggrund støtte forslaget, idet man fra dansk side vil arbejde for, at overgangsordningen for ochratoksin A i paprika begrænses mest muligt.

Generelle forventninger til andre landes holdninger

Man er fra dansk side ikke bekendt med offentlige tilkendegivelser om forslaget i andre medlemsstater.

Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Forslaget har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.